

بررسی فراوانی ناقلین بینی استافیلوکوک آرنئوس و مقاومت دارویی آن در پرسنل بخش جراحی و گروه شاهد آنان

دکتر رؤیا علوی نائینی^۱، دکتر محمد درویشی^۲، دکتر مرتضی ایزدی^۳، دکتر اورنگ ایلامی^۴، دکتر حسین حاتمی^{*}

۱. متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

۲. دستیار بیماری‌های عفونی و گرمسیری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۳. دستیار بیماری‌های عفونی و گرمسیری، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۴. متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

* آدرس برای مکاتبه: تهران - اوین - ولنجک - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - دانشکده بهداشت، Hatami@hbi.ir

دریافت مقاله: خرداد هشتاد و چهار پذیرش برای چاپ: مهر هشتاد و چهار

چکیده

سابقه و هدف: حالت ناقلی استافیلوکوک آرنئوس یکی از علل مهم عفونت‌های بیمارستانی می‌باشند. پیدایش مقاومت در این باکتری نسبت به آنتی‌بیوتیک‌های متعدد، مشکلات بسیاری در زمینه درمان و ریشه کنی آن ایجاد کرده است. طبق مطالعات انجام شده، کارکنان حرفه‌های پزشکی و بهداشت، همواره به عنوان منبع عفونت‌های بیمارستانی مطرح بوده‌اند. هدف از این مطالعه، بررسی فراوانی ناقلین بینی استافیلوکوک آرنئوس و مقاومت دارویی آن در میان پرسنل بخش جراحی و مقایسه آن با گروه کنترل می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت مورد - شاهدهی در ۶۳ نفر از پرسنل بخش‌های مختلف جراحی بیمارستان خاتم الانبیاء زاهدان و ۶۳ نفر از گروه کنترل انجام شد. از بینی این افراد پس از نمونه برداری، کشت و آنتی بیوگرام به عمل آمد.

یافته‌ها: ۷۱/۴٪ گروه مورد و ۳۰/۱٪ گروه شاهد ناقل استافیلوکوک بودند ($p < 0/001$). مقاومت دارویی در گروه پرسنل جراحی غیر از پنی‌سیلین (۱۰۰٪) و وانکومایسین (بدون مقاومت) شامل اگزاسیلین ۶۴/۴٪، کلیندامایسین ۴۲/۲٪، اریترومایسین ۶۸/۹٪، داکسی‌سیکلین ۶۲/۲٪، کوتریموکسازول ۵۷/۸٪ بود. این یافته‌ها مقایسه با گروه کنترل بیشتر بوده و اختلاف بین دو گروه از نظر آماری معنی دار بود.

نتیجه گیری: با توجه به افزایش موارد باکتری مقاوم به متی‌سیلین در بینی پرسنل جراحی در مقایسه با گروه کنترل، جهت پیش‌گیری از عفونت بیمارستانی به خصوص عفونت پوست و نسج نرم به دنبال جراحی، شناسایی افراد حامل این میکروب و درمان آن پیشنهاد می‌گردد.

واژگان کلیدی: ناقلین بینی، استافیلوکوکوس اورئوس، عفونت بیمارستانی

مقدمه

استافیلوکوک آرنئوس به عنوان یک پاتوژن اساسی انسان محسوب می‌گردد (۱). پیدایش سوشهای مقاوم به بتالاکتام‌ها از جمله موارد مقاوم به متی‌سیلین (MRSA) نیز در پیدایش عفونت‌های بیمارستانی مزید بر علت می‌باشد. یکی از مهمترین عفونت‌ها در بخش جراحی، عفونت پوست و نسج نرم به دنبال اعمال جراحی می‌باشد. در بسیاری از موارد عفونت از طریق پرسنل بیمارستانی که حاوی مخزن عفونت بالقوه می‌باشد به

استافیلوکوک از باکتری‌های بدون اسپور و بسیار مقاوم می‌باشد که می‌تواند در بسیاری از شرایط غیر فیزیولوژیک زنده بماند. این میکروارگانیسم حتی پس از ماه‌ها در نمونه‌های بالینی خشک شده رشد می‌کند. این کوکسی گرم مثبت نسبتاً مقاوم به حرارت بوده و محیط با غلظت بالای نمک را تحمل می‌کند. به همین سبب علیرغم کاربرد آنتی‌بیوتیک‌های قوی و بهبود شرایط بهداشت عمومی و کنترل عفونت بیمارستانی، هنوز